Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda" 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302 Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036 УНСоюз: (201) 451-2200

РІК XC. Ч. 217. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 15-го ЛИСТОПАДА 1983 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, NOVEMBER, 15, 1983 No. 217. VOL. XC.

М. ЯСІНСЬКА-МУРОВАНА ПОЖЕРТВУВАЛА 10,000 ДОЛ. НА НТШ

Ню Йорк. — Тут в суботу, 5-го листопада ц.р., в часі святочного бенкету з приводу 110-річчя Наукового Товариства ім. Шевченка, відома оперна співачка сопрано Марія Ясінська-Мурована, після своєї участі у мистецькій програмі бенкету заявила, що складає 10,000 долярів на започаткування тривалого музичного фонду НТШ.

Метою того фонду є створити окремий відділ бібліотеки НТШ для музичної літератури, збирання і зберігання музичних рукописів, друкованих і недрукованих творів українських музик, збірки українських платівок і дослідження музичної творчости.

Створення цього фонду проголосив голова НТШ д-р Ярослав Падох, а під оплески присутніх М. Ясінська-Мурована пояснила його завдання.

М.Ясінська-Мурована

Марія Ясінська-Мурована є абсольвенткою Музичної Академії у Філядельфії, широко відома із своїх концертових та оперних виступів. В грудні вона знову виступить в ролі Оксани в опері „Запорожець за Дунаєм".

Аня Богачевська репрезентуватиме „Свободу" на Балю преси

Джерзі Сиokті, Н.Дж. — На цьогорічному Балю преси у Філядельфії, 19-го листопада, щоденник „Свободу" репрезентуватиме 19-річна красуня Аня Богачевська.

Аня Богачевська

Аня Богачевська народилася 30-го листопада 1963 року у Відні, Австрія, де перебувала тоді родина Юрія Богачевського і Роми Прийми-Богачевської. Обоє її батьки — відомі мистецькі діячі: мати — балерина та хореограф, а батько — оперовий і концертовий співак. Незабаром родина Богачевських переїхала до Ню Йорку, де мешкає і тепер.

Коли Аня мала шість років, батьки вписали її до дитячого садочка української школи св. Юра, де вона ходила також і до народної школи. Школа св. Юра вчить учнів не тільки української мови, культури, історії і релігії, але дає змогу українським дітям познайомитися поміж собою і нав'язати товариські зв'язки. Згодом Аня вчилася у середній школі Stuyvesant High School. Ця школа — одна з найкращих середніх шкіл в Ню Йорку. Тут належала Аня до шкільної відбиванкової дружини і брала участь у різних шкільних виставах. Рівнож була вона президентом „Junior Achievement" компанії. Це програма, яка дає студентам змогу пізнати процес керування підприємством. Середню школу закінчила Аня успішно, діставши чимало нагород і стипендію, так званий „Regents scholarship".

Рівночасно Аня продовжувала свої студії української мови в Школі Українознавства „Самопомочі", де здала матуру „на визначно".

Крім загальної школи, від наймолодших років вона вчилася у Балетній школі, вивчала сценічне мистецтво у Студії Мистецького Слова Лідії Крушельницької, брала лекції гри на фортепіяно, належала до хору „Молода Думка" та до Пласту.

Від кількох років Аня Богачевська є сестричкою та асистенткою на літніх танцювальних таборах у Ґлен Спей, Н. Й. і належить до танцювальної групи „Сизокрилі", де протягом останніх двох років є головою цієї групи.

Тепер Аня Богачевська є студенткою на другому році університету в Stony Brook, Н. Й., де вона студіює політичні науки та англійську літературу, з пляном — після закінчення коледжу піти на студії права і на адвокатуру.

Вийшов посібник для учителів д-р. Л. Кисілевської-Ткач

Ню Йорк. — Із Видавництва Шкільної Ради, цього року, появився 95-сторінковий посібник для учителів — авторства д-р Лесі Кисілевської-Ткач п.з. „Українська література" у вищих клясах Шкіл Українознавства, частина перша, нарис методики навчання української літератури. Привітну, із соняшниковою емблемою, обкладинку виконала Марійка Голіната.

У нарисі цієї методики української літератури, присвяченому батькові авторки — проф. д-рові Костеві Кисілевському, Л. Кисілевська-Ткач випрацювала цінні вказівки, а саме який це шлях — найближчий і найхосенніший — повинен вибрати вчитель, щоб зацікавити учня й передати йому якнайбільше матеріялу із української літератури — в тому мінімальному часі, що з-поміж усіх предметів віддається на навчання української літератури.

Поодинокі розділи у цій книжці говорять про її зміст. Ось вони: 1. Учитель української літератури, 2. Роля навчання української літератури, 3. Способи угрупування літературних творів до навчання, 4. Завваги до вивчення поодиноких літературних жанрів; А. — Оповідання, Б. — Повість, В. — Поезія, Г. — Драма; 5. Проведення лекцій, 6. Домашні завдання, 7. Перевірка знання, 8. Підручники до навчання української літератури, 9. Допоміжні посібники при навчанні літератури, 10. Українська література XX ст., 11. Національно-виховна роля літературного твору, 12. Зацікавлення літературою шляхом засвоєння вартостей. Примітки.

Цю книжку — в ціні 7 долярів із пересилкою — можна замовляти в Шкільній Раді, звернувшись на адресу: Educational Council — UCCA, P.O. Box 391, Cooper Sta., New York, N.Y. 10276.

ДОПОВІДЬ А. ТРАЧУКА В УВАН

Ню Йорк. — Українська Вільна Академія Наук в ЗСА влаштовує в неділю, 20-го листопада ц.р., о год. 2-ій по полудні, в Будинку Академії, при 206 Захід 100-та вулиця, доповідь Аркадія Трачука на тему: Робітництво на Україні під час німецької окупації 1941-44". Після доповіді — запити і відповіді.

Д-р В. Янів став членом ПЕН-Клюбу

Мюнхен, Західня Німеччина. — Екзильна секція німецькомовних країн відомого міжнародного об'єднання письменників ПЕН-Клюбу одноголосно прийняла на своєму Конґресі в замку Айхгольц на свого члена професора Володимира Янева.

Проф. д-р В. Янів

Д-р В. Янів, якому є 75 літ, дебютував своїм першим віршем „Перебій Прута" у пластовому місячнику „Молоде Життя" 1926 року. Згодом, як студент, був співосновником націоналістичного об'єднання молодих письменників „Листопад" на переломі двадцятих і тридцятих років, а ставши редактором „Студентського Шляху" (1932-34), відкрив для членів „Листопаду" окремий відділ.

У своєму літературному дорібку д-р В. Янів має чотири ліричні збірки: „Сонце й грати", „Листопадові фрагменти", „Шляхи", та „Життя". Остання збірка — багато ілюстрована Галиною Мазепою, з портретом автора, була нагороджена 1978 року першою літературною нагородою на Конкурсі Літературної Фундації ім. І.Франка. В. Янів має розкинені в пресі подорожні ессеї, а з 1980 року він видає також свої введення до мистецьких виставок, які влаштовує УВУ.

Д-р В. Янів належить не тільки до об'єднання „Слово", але є також від 1978 року членом Вільної спілки німецьких авторів, і вже тричі виступав на симпозіюмах із своїми причинками.

Губ. Шраєр вручить особисто стипендію його імени

Торонто, Онт. — Генеральний губернатор Канади Едвард Р. Шраєр особисто вручить першу післядокторську стипендію його імени в українських студіях в Торонтонському університеті, у середу, 16-го листопада.

На спеціяльному прийнятті, що врочисто започаткує новостворену післядокторську стипендію, губернатор вручить її д-рові Степанові Величенкові, який перший одержить цю академічну нагороду.

Післядокторську стипендію Едварда Шраєра у висоті 5,000 дол. уфундувала цього року Фундація Катедри Українських Студій, яка займається потребами першої в Канаді Катедри Українських Студій.

Нагорода названа в честь Едварда Шраєра, першого генерального губернатора Канади некельтського і не французького походження.

Д-р Величенко, якому 33 роки, є громадянином Канади і здобув докторат з історії на університеті в Лондоні 1981 року. Студіював в Йорк університеті де здобув у 1972 році бакалавреат мистецтв.

Після одержання першої післядокторської стипендії Едварда Шраєра у 1983-84 академічному році д-р Величенко працюватиме над перевіркою своєї докторської дисертації під заголовком: „Перегляд інтерпретації української історії в польській, російській і українській історіографіях".

Перевірений манускрипт буде опублікований у формі книги.

Д-ра Величенка рекомендував для стипендії Комітет стипендій Торонтонського університету, у склад якого входять члени департаментів історії, політичних наук і слов'янських мов і літератур.

На думку д-ра Павла Р. Магочого, професора катедри Українських Студій в Торонтонському університеті, дисертація д-ра Величенка є не лише унікальною, але й дуже цінною для української науки.

Прийняття спонзороване Фундацією Катедри Українських Студій, відбудеться у Факультетському клюбі Торонтонського університету.

Олбанська округа відзначить Листопадовий Зрив і 40-ліття Дивізії

Вотервліт, Н. Й. (І.Д.). — Об'єднання Українських Ветеранів під проводом В. Боднара влаштовує ювілейну академію з приводу 65-ліття Листопадового Зриву у Львові в 1918 році та 40-ліття Української Дивізії „Галичина" УНА в неділю, 20-го листопада ц.р., в 4-ій годині в залі середньої школи Вотервліту.

Вступне слово виголосить голова Окружного Комітету УККА, інж. Я. Спяк. Після Апелю Поляглих листопадову доповідь матиме листопадівець І.Дурбак. Капеля молодих бандуристів — 25 дівчат і хлопців — під мистецьким керівництвом Юліяна Китастого виконає стрілецькі пісні. Збірну деклямацію 50 молоді з цілої округи, що виконає поему Б. Бори „Вірю" при співу „Гей у лузі", підготовив В. Боднар.

У другій частині, присвяченій Українській Дивізії, о. Б. Скасків прочитає Пастирський лист Блаженнішого Патріярха Йосифа у 40-ліття Дивізії, капеля бандуристів проспіває дивізійні пісні, Леся Боднар продеклямує поему „Розпрощався стрілець", при звуках капелі бандуристів. Вкінці капеля бандуристів виконає в'язанку вояцьких пісень. Після Академії відбудеться прийняття.

Помер П. Булат, предсідник 245-го Відділу УНС в Трентоні

Джерзі Ситі, Н.Дж. — До Головної Канцелярії УНСоюзу наспіла вістка, що в п'ятницю, 11-го листопада ц.р., помер після короткої, але важкої недуги на 63-му році життя Петро Булат, предсідник 245-го Відділу Українського Народного Союзу, Товариства Запорозька Січ у Трентоні.

Петро Булак народився у Ветлині, повіт Ярослав у Західній Україні в 1920 році. До Америки він прибув у 1949 році і став членом УНСоюзу в 1951 році. П. Булат був впродовж ряду років заступником предсідника 245-го Відділу, а на початку січня 1983 року був обраний предсідником цього Відділу. Він був теж відданим опікуном спортової молоді, членом цілого ряду місцевих українських організацій та парафіянином місцевої церкви св. Йосафата.

Покійний залишив у смутку дружину Станиславу та дочку Маріянну Кіген і сина Володимира. Українська громада, зокрема союзовці, відпровадять тіло Покійного на вічний спочинок у вівторок, 15-го листопада.

ВІДБУЛАСЯ КОНФЕРЕНЦІЯ, ПРИСВЯЧЕНА ЖИДІВСЬКО-УКРАЇНСЬКИМ ВЗАЄМИНАМ

Гамилтон, Онт. (Х.П.). — В днях 17-го до 20-го жовтня ц.р. відбулася тут в МекМастер університеті наукова конференція, присвячена тематиці „Жидівсько-українські взаємини в історичній перспективі".

Організацією конференції зайнявся Міждепартаментальний комітет для дослідів комунізму і східньої Европи.

До Організаційного комітету увійшли професори: Говард Астер (МекМастер університет), Шмуель Еттінгер (Гебрейський університет, Ізраїль), Цві Ґітельман (Мишиґенський університет), Манолій Р. Лупул (Канадський Інститут Українських Студій, університет Альберти), Ярослав Пеленський (Айова університет), Петро Потічний (МекМастер університет), Омелян Пріцак (Український Науковий Інститут Гарвардського Університету). Спонзорами конференції були такі інституції: Родинна фундація Бронфман; Канадський Інститут Українських Студій, університет Альберти; Центр російських і східньоевропейських студій, Мишиґенський університет; Катедра Українських Студій Торонтонського університету; Гадассаг — Міжнародна жіноча сіоністична організація, відділ у Гамилтоні; УНІГУ; МекМастер університет; Бюро багатокультурних справ департаменту державного секретаря канадського уряду. Співкерівниками Конференційного комітету були П. Потічний і Г. Астер. Конференція відзначалася зокрема тим, що крім відомих українських і жидівських науковців з Америки і Канади, взяли в ній участь також вісім видатних жидівських вчених з Ізраїля.

Конференцію відкрив д-р Алвин Лі, президент МекМастер університету. На першій сесії проф. О. Пріцак, директор УНІГУ, виголосив доповідь на тему „Жидівсько-українські взаємини в Київсько-Литовській добі". Предсідником цієї сесії був проф. Ш. Еттінгер.

Друга сесія, якою керував проф. Олександер Баран, була присвячена Козацькій добі XVII і XVIII віків. Слідуючі доповідачі виголосили доповіді на цій сесії: проф. Ш. Еттінгер — „Участь жидів в заселенні України в XVI-XVII сторіччях"; проф. Франко Сисин (Гарвардський університет) — „Жидівський фактор в повстанні Хмельницького"; проф. Анджей Каміньскі (Джорджтавн університет), „Польсько-Литовська Держава і українські жиди в XVII сторіччі"; д-р Юрій Гаєцький (Гарвардський університет), „Жиди в Гетьманщині в XVII і XVIII сторіччях"; проф. Я. Пеленський — „Значення козацьких повстань в жидівсько-українських взаєминах".

В третій сесії, яка була присвячена XIX сторіччю, були відчитані доповіді наступних вчених: проф. Моше Мішкінскі (Тель Авів університет) — „Напрямні й настанови раннього українського соціялізму до жидівських проблем: сімдесяті роки XIX сторіччя"; проф. Джан-Пол Гімка (Канадський Інститут Українських Студій) — „Українсько-жидівський антагонізм в галицькому селі в XIX сторіччі"; проф. Іван Лисяк-Рудницький (Альбертський університет) — „Проблема українсько-жидівських взаємин в українській політичній думці XIX сторіччя"; проф. Роман Сербин (Квебекський університет в Монтреалі) — „Суперечка

(Продовження на ст. 4)

ПРЕЗИДЕНТ РЕҐЕН УСПІШНО ЗАКІНЧИВ ПОЇЗДКУ НА ДАЛЕКИЙ СХІД

Сеуль, Південна Корея. — Президент Роналд Реґен, закінчуючи свої дводенні відвідини Південної Кореї, обіцяв у понеділок, 14-го листопада, „постійну підтримку" для цієї країни і заявив, що він посилить війська ЗСА в Південній Кореї. Президент повернувся до ЗСА цього ж дня в полудневих годинах, звітував перед народом.

Президент Р. Реґен у спільній заяві з президентом Південної Кореї Гваном назвали країни південносхідньої Азії „районом критичної стратегічної важливоти", і Президент сказав, що ЗСА „виконають свою відповідальність як тихоокеанська держава". Заява була видана незадовго перед від'їздом президента Р. Реґена до Вашінгтону після сімох днів подорожі до Японії та Південної Кореї.

Виступаючи перед репортерами в неділю вечором, державний секретар Джордж Шулц сказав, що посилення американських військ у Південній Кореї не означає їх кількісне збільшення. Секретар Шулц заявив, що немає плянів збільшити 40,000 американського війська, яке перебуває тепер у Південній Кореї.

Інший офіційний представник Адміністрації президента Р. Реґена сказав, що будь-яке зміцнення, включатиме озброєння, яке в більшій частині вже було обіцяне перед тим. Але Шулц також остеріґ, що в цьому районі значно „збільшилася напруженість" і додав: „Ми маємо додаткові війська в цьому районі, які можна швидко змобілізувати, якщо виникне потреба".

Військові справи переважали під час переговорів у Південній Кореї, а офіційні особи постійно покликалися на вимоги безпеки і збільшення напруження, особливо після зістрілення совєтськими військовими винищувачами південнокорейського пасажирського літака і загибелі при тому 269 осіб 1-го вересня цього року, а також бомбового нападу північнокорейських агентів в Бурмі минулого місяця, в якому загинули 17 південнокорейських високих урядовців.

Президент Р. Реґен відвідав також дуже небезпечну демілітаризовану зону, яка від 1953 року розділяє Корейський півострів на дві частини. Потім сам президент Гван сказав, що він переживав ризиковане відвідання такого небезпечного місця президентом Р. Реґеном.

ЗАБАВА НА СОЮЗІВЦІ

Керґонксон, Н. Й. (Б.С.). — В суботу, 26-го листопада ц.р., відбудеться тут на оселі УНС Союзівці осіння забава з вечерою, що її влаштовує 89-ий Відділ СУА. До танців приграватиме оркестра Аліка і Дорка. Вступ — 10 дол. від особи. Гостям раді.

У СВІТІ

НОВОВИБРАНИЙ ПРЕЗИДЕНТ Арґентини Рауль Альфонсін утворив уже восьмичленний уряд, в який увійшли найбільш довірені його особи в основних міністерствах. Новий уряд перебере владу від військових 10-го грудня, повертаючи Арґентину назад на шлях демократії після майже вісьмох років військової влади в країні. Нові міністри всі є членами Реформістської радикальної партії Альфонсіна. Деякі з них є ветеранами партії, інші мало знані до недавніх днів. Спеціялісти вважають, що новий уряд проведе великі зміни в економічній політиці країни, а також у збройних силах.

КОНҐРЕС БРАЗИЛІЇ ратифікував у середу, 9-го листопада, закон про обмеження заробітної платні, який уряд вважає за дуже важливий крок у справі отримання позичок для сплати величезного боргу Бразилії в сумі 90 більйонів долярів, які Бразилія винна чужоземним банкам. Міністер плянування Антоніо Дельфін Нетто заявив, що без суворої контролі заробітної платні з метою знизити інфляцію, яка досягла 197 відсотків, Бразилія не зможе дістати необхідних позичок від Міжнародного валютного фонду та від приватних банків. Опозиційні сили в Бразилії негайно виступили проти закону обмеження платні, заявляючи, що новий закон ускладнить соціяльні проблеми країни.

ГЕНЕРАЛЬНИЙ ГУБЕРНАТОР Ґренади Пол Скун назначив у середу, 9-го листопада, дев'ятьох ґренадців на службу в тимчасовому уряді, який повинен підготувати вибори в країні. Головою Дорадчої ради, як назвав цей орган сам Пол Скун, назначений Мередіт Алістер МекІнтаєр, 51-літній ґренадський економіст, який був заступником генерального секретаря ОН з питань торгівлі та розвитку. Дорадча рада, сказав Скун, буде колективно відповідальна за діяльність уряду Ґренади.

ПРЕЗИДЕНТ ГРЕЦЬКОГО парляменту Йоанніс Алєврас відмовився відвідати берлінську стіну під час відвідин Західньої Німеччини. Офіційний представник західньонімецького посольства в Атенах заявив, що цей випадок є першим, коли західньоевропейський державний діяч відмовляється виконати цей почесний символічний обов'язок і додав, що його уряд „дуже незадоволений" таким поступком грецького політика. Алєврас, керівний член правлячої в Греції соціялістичної партії, відвідує Західню Німеччину на чолі шестичленної делегації, яка складається з депутатів парляменту від трьох головних партій Греції.

ЗЕМЛЕТРУС НЕВЕЛИКОЇ сили відбувся в середу, 9-го листопада, в північній Італії. Підземні поштовхи охопили великий район, але не викликали жадних жертв і не заподіяли ніякої шкоди. Землетрус відчувався в Міляні, Венеції, Туріні та Больонії. Це вже другий землетрус в Европі за останні кілька днів. Недавно відбувся землетрус середньої сили в Бельгії, під час якого загинули дві особи і були завдані шкоди деяким будівлям у промисловому місті Льєж. Землетруси в північнозахідній Европі — рідке явище, в Італії вони часті.

КИТАЙ ПІДТВЕРДИВ, що він повідомить про свої пляни відносно Гонг Конгу не пізніше вересня наступного року, якщо йому не вдасться досягнути угоди з Британією про майбутнє цієї покищо британської колонії. „Якщо до цього часу не буде досягнуто порозуміння, Китай повідомить про свою власну політику і заходи односторонньо", — сказав речник китайського міністерства закордонних справ Ці Гуа-юан.

В АМЕРИЦІ

СЕНАТСЬКА КОМІСІЯ ЕНЕРҐЕТИКИ і природних багатств проголосувала голосами 14 проти 4 за номінацією Вілліяма Кларка на секретаря Департаменту внутрішніх справ на місце Джеймса Ватта, який, як відомо, зрезиґнував добровільно зі свого становища. Голосування на засіданні повного Сенату відбудеться, як запевняють поінформовані особи, ще перед святом Дня Подяки, не зважаючи на деякі критичні голоси демократів в Сенаті і в контрольованих демократами засобах масової інформації. Проти номінації В. Кларка, який є довголітнім приятелем президента Роналда Реґена, голосували демократи: Пол Цонгас з Массачусетс, Дейл Бамперс з Арканзо, Венделл Форд з Кентакі і Говард Меценбавм з Огайо.

ВАШІНҐТОНСЬКА ПОЛІЦІЯ і Федеральне Бюро Інвестиґацій (ФБІ) спільно опрацьовують пляни забезпечення публічних, зокрема урядових будинків після підкладення в Капітолі в'язанки динаміту, яка розірвавшись не нанесла багато матеріяльної шкоди, але стала свого роду пересторогою для поліції, що в теперішніх непевних часах треба більше стерегти подібних об'єктів. Від понеділка, 7-го листопада поліційні вишколені у вишукуванні бомб собаки супроводжають сторожів на Капітолі. Відвідувачі відтепер вживатимуть окремий вхід до будинку, а іншим входитимуть члени Сенату і Конгресу. В майбутньому кожний відвідувач мусить перейти через контрольний пункт і отримати спеціяльну виказку видну назовні. Поліційні чинники беруть під увагу також інші можливості охорони, що їх, наприклад, стосують летовища. Раніше коридори на поверсі де приміщуються палати Конгресу були відкриті для відвідувачів. Тепер введена заборона, і другим поверхом в Капітолі мають право користуватися тільки члени Палати Репрезентантів, Сенату і їхні помічники.

ШЕФ ЦЕНТРАЛЬНОГО розвідчого управління (Сі-Ай-Ей) Вілліям Кейсі заявив під час тригодинного свідчення перед комісією Палати Репрезентантів, що він не бачив і нічого не знає про книжку із секретними матеріялами, що її вживав колишній президент Джиммі Картер у виборчій кампанії і яку опісля перехопили республіканці. Не зважаючи на закиди демократів, В. Кейсі стоїть твердо при своїх раніших свідченнях, що він не знав про використовування Роналдом Реґеном і його найближчими співробітниками матеріялів Картера.

СПІКЕР ПАЛАТИ Репрезентантів Томас О'Нілл заглиблюється у все нові й нові контроверсії. Раніше він твердив, що висадка американських вояків на Ґренаду була непотрібна і що президент Роналд Реґен порушив закон про війну. Після повернення конґресової комісії, яка поїхала на Ґренаду, щоб особисто перевірити ситуацію і розмовляла з багатьма офіційними і приватними ґренадцями й американськими громадянами, які залишилися там не зважаючи на існуючу загрозу, Т. О'Нілл змінив свою думку і заявив, що інтервенція військових частин була конечною для рятування життя американських громадян. Під тиском демократів він знову змінив думку і засудив відкрито всякі військові інтервенції й інвазії, крім Ґренади. Політичні спостерігачі кажуть, що О'Нілл мав на увазі Нікараґуа, прокомуністичну державу, проти якої питання інтервенції залишається покищо відкритим.

КОЛИШНІЙ ВІЦЕПРЕЗИДЕНТ, а тепер кандидат на президента Демократичної партії Волтер Мондейл все ще веде у передвиборчій кампанії, не зважаючи на зменшення підтримки багатьох тисяч негритянських активістів, які перекинулись в табір свого кандидата проповідника Джессі Джексона. Газета „Лос Анджелес Таймс" опублікувала частину опиту дослідного інституту Ґелуппа у якому сказано, що Мондейл веде перед в усіх стейтах, крім Огайо. Виборці цього стейту напевно підтримуватимуть свого сенатора Джана Ґленна. Опити також виявили, що шанси сенатора Алена Кренстона значно зменшились і багато демократів не вірять, що він витримає до конвенції. Понад 43 відсотки каліфорнійців-демократів висловились в користь Мондейла.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members $1.25 a month. Change of address — $1.00. Make check or money orders payable to "Svoboda"

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

„Правда" злісно атакує ЗСА

Московська газета „Правда", орган Центрального Комітету КПСС, продовжує вести неперебірчиву і дуже гостру кампанію проти закордонної політики З'єднаних Стейтів Америки, при тому особисто атакуючи президента Роналда Реґена, секретаря Департаменту оборони Каспара Вайнберґера та багатьох інших його найближчих співробітників.

Причиною до атаки є американська тверда політика у відношенні до аґресивних дій і тенденції поширення комуністичної гегемонії в світі та тверда постанова Р. Реґена привернути повністю престиж ЗСА у світі і дозброїти Америку принаймні до рівня совєтської мілітарної сили, яка під час політики детанту виросла у загрозливу форму тоталітарного мілітаризму, який має тенденцію поширюватися на все нові країни і континенти.

Побічною причиною атаки є дві справи, які „Правда" широко насвітлює: інспірована Москвою атака терористів на головну квартиру і житлові приміщення корпусу миру в Бейруті та висадка американських військових частин на острівну малу державу Ґренаду з метою захорони американських громадян, зокрема студентів високої медичної школи і унешкідливлення совєтських й кубинських замірів, встановити на цьому острові мілітарну базу для випаду на інші подібні дрібні країни в Караїбському обширі.

„Правда" пише: „Ще не вспіла Америка прийти до себе після бейрутської трагедії, ще не прийшли з Ливану перші бляшані домовини покриті національними прапорами, а Білий Дім втягнув країну в нову воєнну авантюру". Очевидно, як треба було сподіватися, совєтська преса й інші засоби масової інформації, використали також писання у місцевій пресі та підсумували головно неґативні голоси, що їх висловили численні американці у пов'язанні з ґренадською аферою. „Правда" виразно підкреслила і наголосила жаль американських засобів масової інформації, що їх було недопущено на Ґренаду під час боїв американських морських піхотинців з кубинськими „робітниками", які творили на острові передові загони кубинського авантюрника Фіделя Кастра; відкинула арґументи самого президента Р. Регена і речників його Уряду про зобов'язання ЗСА супроти караїбських союзників; абсурдальним назвала арґумент про захорону громадян ЗСА, яким, мовляв, ніщо і ніхто не загрожував; покликалась на критичні голоси Франції, Великобританії, Голляндії, Мехіко, Перу, Венесуелі, Колюмбії та інших країн та перестерегла, „що Ґренада не є останньою країною на яку авантюрник Реґен наказав здійснити інвазію (про численні інвазії комуно-московської імперії і біологічне винищування афганського народу Москою „Правда" не згадує), бо на черзі в імперіялістів інші країни".

Цікаво відмітити, що „Правда" вже кільканадцять разів покликалася на „Ню Йорк Таймс" й інші газети, які висловили свою критичну думку на адресу Білого Дому. „Правда" цитує також деякі позунґи демонстрантів з-під Об'єднаних Націй у яких говорилося, що війну в Ґренаді не започаткував американський народ, а „купка мілітаристів на чолі з Р. Реґеном". Совєтські пропаґандисти твердять, що під час висадки американських піхотинців в ЗСА відбулись „величезні протестні демонстрації від Ню Йорку до Сан Франсіско", що є явною брехнею. Кореспондент „Правди" в Ню Йорку А. Толкунов пише у числі газети з 28-го жовтня ц. р., що Білий Дім не тільки хоче закрити бейрутську трагедію, але при цій нагоді розпалити ультрапатріотичний і шовіністичний настрій та до пересади натягнути міжнародні відносини". „Деякі американські молоді люди повірили цій пропаґандивній шумисі і записалися добровільно до морських піхотинців, щоб боронити демократії і свободи", — пише цей же кореспондент і запитує: „як боронити — американськими штиками, як у Ґренаді?". Так і видно, що Москва боїться і респектує тільки силу, бо інакше вона не реаґувала б так гостро і розпачливо на події в Ґренаді. А може там справді були заторкнені її власні інтереси?

КОЛИШНІЙ ПРЕЗИДЕНТ Джиммі Картер закінчив чотириденні виклади в Емори університеті, призначені для членів факультету і зацікавлених дипломатів. Крім Картера виступав тут також колишній президент Джералд Форд й інші видатні політичні діячі. Картер заступав думку, що треба конечно притягнути до переговорів Совєтський Союз, бо інакше, мовляв, не вдасться знайти формули замирення на Близькому Сході. При тому він заявив, що він не вірить, щоб Сирія стала сателітом СССР і секретар Департаменту оборони Каспар Вайнберґер помиляється в оцінці подій на Близькому Сході і ролі Сирії в цьому конфлікті.

Ярослав Курдидик

ВЕЛИКА ВАЖЛИВІСТЬ МАЛЕНЬКОЇ ҐРЕНАДИ

На останньому дуже переконливому прикладі з інвазією Ґренади можна було переконатися, що адмірали і генерали не виграють воєн. В американській історії повторюється і підтверджується істина, що війни виграють президенти.

Прикладами для цього в американській історії і Вашінґтон, Лінколн, Вілсон і Рузвелт. Президенти Труман і Джансон не могли вирішити, чого вони насправді хотіли і тому ніколи не мали ясної візії, як воювати. У воєнних конфліктах все полягає на великій стратегії і президент рішає про те, як поступати та якої сили слів вжити, щоби осягнути мету.

Без візії немає перемоги.

ЗСА стоять перед оборонною дилемою. В однаковій мірі Пентаґон, як і Білий Дім прийшли до висновку, що американська безпека базується не на фальшивих заложеннях про їхню мілітарну міць, послуговуючись відсталими воєнними досвідами та нереальними оцінками, а на таких заложеннях, які найкраще і найдоцільніше відповідатимуть Америці.

Чільні політичні речники зараховують президента Реґена теж до категорії „президентів-стратеґів". Він відчуває інстинктовно, що ЗСА мусять бути сильні, а для цього і намагається пересунути гльобальні економічні засоби, національну волю і мілітарну капацитетність у площину сучасних геополітичних вимог світу.

Стратеґія президента Реґена проявляється у першу чергу в тому, що він базує її на основах і розумінні, що ЗСА є „прибережною державою", і що Америка мусить оберігати і контролювати морські шляхи. Ми не зможемо себе оборонити,— сказав Президент в одному зі своїх нещодавніх виступів,— без могутньої і модерної морської сили. Вона може навіть вимагатиме забрати і пересунути якусь частину коштів із інших родів зброї, але у прикінцевому висліді, ми таки потрапимо осягнути наміченну нами ціль.

Ці міркування Президента можна розуміти теж і в такий спосіб, що він не розраховує тільки на те, щоби зробити з НАТО своєрідну Лінію Мажіно, що її совєти, можливо, намагаються, обминути та обійти, так же самісько, як це трапилося у Другій світовій війні в часі німецької інвазії.

• Наша сучасна армія, — дораджують Президентові його мілітарні знавці, -мусить бути армією морської піхоти" із максимальною допомогою їй всебічної мобільности. У загальному вилонюється тенденція і намагання дати першенство концепції, у якій мілітарні експерти намагаються увести до теперішньої програми нові тактичні плянування. Або — як це кажеться у вояцькому жарґоні, — „намагатися перебігти і перехитрити ворога. А найважливіше, не робити, цих кардинальних помилок, що діються у Совєтському Союзі, де мілітарні студії засмічується політичною та соціяльною „бузою", замість того, щоб вивчати модерну воєнну історію та оновлену тактику.

Очевидно, що воно не під силу, навіть такій економічній потузі, як ЗСА, озброюватися так, щоб бути перфектною у всіх родах зброї. Але піднести американську мілітарну готовість, включаючи в неї максимальну нуклеарну пересувну мобільність до такої міри, щоб все це скупчене разом, примусило Совєтський Союз, втримувати свою збройну силу у постійному напруженні, в однаковій мірі вдома, як і на всіх розкинутих місцях, які вже Москва вспіла обмотати, своїми імперіялістичними щупальцями.

За найбільш потішаюче явище у західніх політичних колах уважають факт, що Совєтський Союз, програв ідеологічну боротьбу і що це може продовжуватися і поглиблюватися, очевидно під умовою, якщо ЗСА будуть по-мудрому та із великою терпеливістю продовжувати і підтримувати цю нову політику.

Совєти знають про те, що у світі є два стратеґічно важливі морські перехрестя, які для ЗСА становлять життєву вітальність, це Суезький і Панамський канали. Біля обидвох із них, Москва старається створити свої сильні мостові причілки, втримуючи на них свої мілітарні бази. Ними є Сирія на Близькому Сході і Куба із поширенням своїх посередніх впливів на Центральну Америку і на Ґренаду. Із цих обидвох місць можна в разі потреби дуже легко контролювати, або і паралізувати не тільки американські, але теж і морські маршрути їхніх союзників. Із теперішніх здобутих вісток виявляється, що маленька Ґренада, мала відограти у стратеґічних плянах Москви, дуже важливу ролю в цьому обширі. І тільки завдяки бистроумному передбаченню Президента, знівечено цей задум.

С. Яр. Кальба

З моїх розмов і зустрічів

Джан Ґ. Діфенбейкер відвідав Київ

За часів мого урядування на становищі екзекутивного директора Централі КУК-у розвинулась моя близька і приязна співпраця з колишнім прем'єр-міністром Канади Джаном Діфенбейкером, із чого в мене зберігається багато приватних листів від нього, які при нагоді можна буде відповідно використати. Ця співпраця почалась від першої з ним зустрічі з початком листопада 1967 року, коли мені з доручення КУК-у пощастило переконати його взяти участь у ролі почесного гостя і головного промовця на першому СКВУ в Ню Йорку в 1967 році; співпраця ця тривала до його смерти в 1979 році.

Одного з перших днів жовтня 1969 року, їдучи автом до бюра КУК-у, я почув серед ранішніх радіоновин Сі-Бі-Сі повідомлення, що Дж. Г. Діфенбейкер наступного дня відбуде коротку подорож до Москви. Увійшовши до бюра, я негайно потелефонував особистій секретарці Діфенбейкера Беатриції Ілай, від якої я довідався, що ця візита триватиме всього три-чотири дні. В цьому моменті нашої розмови Діфенбейкер перебрав телефон і пояснив мені, що його роля в Москві обмежена до однієї справи: забезпечити на майбутнє продаж Совєтському Союзові відповідної кількости пшениці з Канадських прерій.

На мою пропозицію, щоб він рівночасно відвідав столицю історичної України Київ, він заявив, що з огляду на брак часу, не зможе відвідати Києва. Рівночасно він додав, що з уваги на його попередні виступи в обороні самостійности України, його відвідини Києва можуть лише пошкодити справі продажу пшениці. На це я йому заявив, що українці йому ніколи не простили б, якби він не відвідав Києва. Він настоював на своєму, і ми закінчили розмову.

Але нагода відвідати Україну й Київ не давала спокою Дж. Ґ. Діфенбейкерові. Того самого дня Діфенбейкер телефонував мені три чи чотири рази, передаючи всі можливі арґументи проти його поїздки до Києва. Але накінець, щоб мої настоювання бодай трохи заспокоїти, він просив, щоб я спеціяльним кур'єром, післав йому до Оттави листа з наміченими пропозиціями, що йому робити і як заховуватись в Києві на випадок, якби час йому дозволив на короткі відвідини.

У відповідь — я негайно післав йому листа, датованого 6-им жовтня 1969 року в якому:

— запропонував у першій мірі відвідати катедру св. Софії ще збудовану в XI столітті князем Ярославом, який залишив по собі повний кодекс українського права, а доньки його були королевами Франції, Норвеґії і Угорщини;

— подав прізвища і титули всіх головачів совєтського уряду України на випадок, якби йому пропонували з ними зустрітись;

— звернув увагу на такі установи, як Академія наук, університет і Спілка Письменників України, підкресливши твір І. Дзюби про політику русифікації і твір О. Гончара „Собор";

— передав копії меморіялів КУК-у до уряду Канади в справі нехтування прав людини, переслідування їх оборонців в Україні, тоді ще з Валентином Мозозом на чолі;

— передав резолюцію недавнього Конґресу СУСК про потребу відкриття в Києві Генерального Консуляту Канади, і

— переслав дві книжки в шкіряній спеціяльній оправі англійського „Кобзаря" перекладу К. Андрусишина і В. Кірконнелла та декілька світлин Діфенбейкера в момент офіційного відслонення ним пам'ятника Тарасові Шевченкові перед парляментом Манітоби в Вінніпеґу. Ці обидві книжки і світлини передбачено як подарунки з автографом Діфенбейкера для тих совєтських представників, які вітатимуть його з повними почестями.

І сталось неочікуване. З Москви Дж. Г. Діфенбейкер поїхав автом канадської амбасади на два дні до Києва, який своїм положенням, історичними пам'ятками і живим виглядом залишив на ньому незабутнє враження. Там він і залишив одну книгу — англійського „Кобзаря" В.В. Щербицькому, а другу книгу враз із світлинами відкриття Шевченківського пам'ятника у Вінніпеґу Діфенбейкер передав зі своїм підписом для збереження у музеї Тараса Шевченка.

У розмові з головою уряду УССР Щербицьким виявилось, що справа канадського консуляту в Києві може бути вирішена в Москві. Це дало Діфенбейкерові нагоду поставити запит, як Україна — член основник Об'єднаних Націй — може погодитись, щоб Москва рішала про відкриття консулятів у її столиці Києві.

Перед його поворотом, Дж. Г. Діфенбейкер переслав мені поштову карточку з Москви датовану 16-го жовтня 1969 року з коротким повідомленням: „Everything has been interesting and visit has been worthwhile".

Після повороту до Канади Діфенбейкер говорив на пресовій конференції про свою поїздку до Києва, про що широко звітувала канадська преса. Дня 12-го грудня 1969 року я переслав йому альбом 12-ти пресових вирізків: три з англомовних щоденників Канади, два з української преси в ЗСА, п'ять із українських тижневиків в Канаді і два — з України (щоденник „Радянська Україна" і „Вісті з України").

За ці відвідини Києва і всі його попередні виступи в обороні самостійности України Централя КУК-у вшанувала Діфенбейкера величавим всеукраїнським бенкетом у Вінніпеґу дня 27-го вересня 1970 року, на якому йому вручено невелику різьбу в бронзі роботи мистця Л. Мола-Молодожанина, що її на цьому бенкеті він прийняв — як „Оскара України".

Василь Качмар

МИТРОПОЛИТ АНДРЕЙ ПРО ЄДНІСТЬ

Отець Йосафат Жан (француз з походження) у своїх спогадах про Слугу Божого Митрополита Андрея Шептицького між іншим пише: „Митрополит Андрей Шептицький практикував усі християнські чесноти. Одначе любов ближніх — це домінантна заповідь Божа у Митрополита Андрея". Як Митрополит Андрей обійняв Станиславівську Епархію, то в першому посланні написав такі знаменні слова: „Браття і Сестри! Приношу вам нічого більше, як тільки любов. І вас прошу трішки любови до мене". Коли ж покидав Станиславівську Епархію, щоб обійняти митрополичий престол у Львові, то велів влаштувати величавий обід для вбогих усіх національностей, а своїй матері заявив: „Я почуваюся дуже щасливий, що кожний може приймати участь у цьому ділі Божої любови". І з цієї Божої любови випливала вся праця нашого Митрополита, тепер Слуги Божого Андрея Шептицького.

Коли Митрополит був ще молодим і склав іспит зрілости, батько, граф, Іван, повіз сина Романа до старинного манастиря в Уневі, в якому були старі портрети владик і архимандритів із роду Шептицьких і важливі грамоти і документи з підписами Шептицьких із XVIII сторіччя. Ціллю батька було, щоб син пізнав на старих документах і грамотах, хто він, з якого роду та з якого народу. А будучи вже студентом, Роман відбув дві подорожі в Україну. І засвітивши вже раз у Золотоверхому Києві у своїй душі лямпаду любови до всього рідного, посвятив себе всеціло на службу Української Церкви та українського народу. Для своєї Церкви і народу, будучи вже Митрополитом, віддав усе своє родинне майно та всі скарби свого духа. Манастирі, Богословська Академія, Національний Музей, Богословське Наукове Товариство, заповідники, бурси, школи, захоронки для сиріт — усе це дари Митрополита і його благородного серця. З любови Божої був Батьком свого народу, пастирем, добродієм і громадянином. Основою так многогранної діяльности Митрополита Андрея є глибока християнська релігійність. Кир Андрей визнавав християнську філософію, яка навчає, що служити Церкві, Христові і Богові —, це не означає умертвлюватися і тільки молитись. Найважливіше це те, щоб чином любити ближніх. Бо Христове вчення виразно підкреслює, що віра і любов без діл — мертві. Наш Митрополит навчав, що з любови Бога та зі служіння святій Церкві випливає необхідна потреба трудитися для ближніх, а передусім для своєї пастви та рідного народу. А з цього висновок, що патріотизм Кир Андрея — це результат філософії християнського чину. І це є творчий патріотизм, будуючий і позитивний, а найважливіше це чоловіколюбний. У такому патріотизмі немає нічого ненависного чи неґативного. Тому для свого народу Митрополит Андрей був повний самопожертви аж до самовідречення. Тому він просив Вселенського Архиєрея, щоб дозволив йому жертвувати своє життя на мученичу смерть за український нарід. Дослівно він писав: „Як духовий пастир того бідного народу, що так багато страждає, чи не маю права вмерти за його спасення?"

У вересні 1914 року царська Москва зайняла Львів і цілу Західню Україну (Східню Галичину), маючи в плянах знищити Українську Католицьку Церкву та все українство. А жертвою цього „обрусительного" наступу мала бути в першу чергу особа Митрополита Шептицького. Кир Андрей знав, що між ним і царською окупаційною владою — зудар неминучий, тому відважно рішився обороняти нашу Церкву та народ і своєю особою дати вірним приклад витримати в боротьбі за ці ідеали. Тому, дня 6-го вересня 1914 року виголосив у Успенській церкві при вул. Руській проповідь, в якій закликав вірних витримати в святій вірі, „я зі своєї сторони, говорив Митрополит, є готов до всяких жертв. А коли схотять, (росіяни), то знайдуть у мені в кожнім часі відданого пастиря, навіть з посвяченням власного життя". За слова в цій проповіді російська влада заарештувала Митрополита Андрея 19-го вересня 1914 року і вивезла до тюрми в Суздалі в Росії.

У 1940 році в часі окупації Львова російсько-комуністичними ратниками, Митрополит Андрей, сповнений апостольської відваги, виступив проти совєтського безбожництва, готовий на повну відповідальність. Дня 16-го січня 1940 року Святоюрський Владика Андрей закликає своїх вірних словами псальмопівця Давида: „безумний каже, що немає Бога". Біблійними цитатами змальовує образ комуністичного безбожника в совєтській тюрмі народів. „Їхнє (комуністів) горло — це отвертий гріб. Мови своєї вживають на зраду. Душа безбожника жажде неправди. На їхніх дорогах руїна і смерть. Безбожники-комуністи окрадають вдів і сиріт". На такий відважний голос правди про московсько-комуністичне безбожництво міг здобутися тільки пастир, готовий на самопожертву за Христову віру та свій народ.

У тому часі часопис „Безбожник" писав:... „Вождь Уніятів, митрополит граф Андрей Шептицький виступає проти комунізму, а це ж державна система в СССР". На таку замітку „Безбожника" Кир Андрей відповів: „Існує євангельський комунізм, що спирається на євангельськім убожестві. Такий комунізм я визнаю і практикую більше як 50 років".

За німецької окупації України Митрополит Андрей скликав Архиепархіяльні Собори у Львові. У 1942 році німецькі окупанти сконфіскували послання Митрополита до священиків, яке починалося словами: „Ідеалом нашого національного життя є наша власна Християнська Україна".

Не можна не навести бодай деяких уступів із декрету згаданого повище Архи-

(Продовження на ст. 3)

Володимир Барагура

„ЛИСТИ З ГУЛАҐу" НЕЗЛАМНОГО ПОЕТА—НЕОКЛЯСИКА МИХАЙЛА ДРАЙ—ХМАРИ

I

В американському видавництві Роберта Спеллера й синів (Robert Speller & Sons Publishers), в якому появилася праця ген. Павла Шандрука „Зброя хоробрих" (Arms of Valor) вийшла цього року англійською мовою книжка Оксани Драй-Хмари Ашер п. н. Letters from the GULAG („Листи з ГУЛАҐу"). Темою цієї праці є життя, характеристика поетичної творчости й листи з заслання її батька-поета неоклясика, дослідника-лінґвіста, поліглота, перекладача світової літератури й професора університету Михайла Драй-Хмари, безпідставно засудженого сталінським режимом за невчинений злочин протидержавної діяльности на методично придуману, повільну, але певну смерть у концентраційних таборах Колими.

Оксана Ашер виступає у потрійній ролі—як автор, як урядник-редактор і як донька-очевидець подій, зображених у книжці.

Хоча авторка має стаж науковця-дослідника, викладача коледжів і університетів (докторат здобула у Сорбоні), то книжка написана приступною мовою, ясним, прозорим, безпосередньо-щирим стилем. В її розповіді пробиваються ремінісценції з дитячих років, коли ще батько був на волі в розквіті фізичних, духових і інтелектуальних сил та в розгарі творчої праці. У книжці помітні теж автопсійні тяжкі переживання спільно з матір'ю під час і після його арештування, слідства й засудження та смерти. Ці особисті спостереження й переживання видні зокрема в зовнішній і духовій характеристиці постаті й особистости батька як людини, поета й інтелектуала. Вони теж уплетені в розповідь мами, яку авторка оформила в окремий розділ книжки. Ці особисті нотки придають книжці подекуди автобіографічний характер, бо мала Оксана, це сама авторка, тільки вона пише про себе в третій особі.

Завдяки цим позитивам книжку прочитає з цікавістю й без труднощів і не-англомовний читач, навіть із скромним знанням англійської мови. Розповідацький талант авторки тримає читача в непослабленому напруженні і заставляє його слідкувати за плавким ходом розповіді. Цікавість читача збуджують і підсилюють невідомі йому факти не тільки з життя видатного поета, але і з тодішніх загальних умовин у підсовєтській Україні та на різних азійських теренах, на яких доводилося проживати засудженому й його виселеній із рідного Києва родині. Ця напруга полонить читача наче б перед ним розгорталася якась сенсанційна, навіть макабрична дія повісти чи роману, хоч одночасно читач свідомий того, що це кошмарна дійсність, а не авторова вигадка.

Книжка складається із чотирьох частин, оформлених в окремі розділи—з короткої, згущеної біографії М. Драй-Хмари, з його характеристики як поета, з розповіді його дружини та з писаних ним із Колими листів до родини, які чудом оціліли і зберіглися. Ці листи є й стрижнем книжки. Це видно з побудови праці Оксани Ашер, бо ця батькова кореспонденція вмонтована в середину тексту й наче обрамована трьома іншими розділами.

Листи на перший погляд одноманітні, тематично вбогі, скупі на слова з уваги на строгу цензуру й несприятливі побутові обставини в таборах--жорстокий режим, безоглядність зверхників, брак часу, відсутність паперу й писального приладдя, суворі кліматичні умовини, невідповідне оточення співв'язнів, поміж якими багато злочинного елементу—„урків", „блатніків", „вуркаганів". Мимо лаконічности, ці листи сповнені любови до родини й журби за її долю, перетикані поезією й приховано натякають на понурі відносини в таборах примусової праці.

Ці листи треба читати „поміж рядками". Розвоєва „крива" лінія цієї похмурої кореспонденції показує, з якою сатанинською методичністю й диявольською вигадливістю сталінський режим змагав до наперед запляннованої повільної, але невідхильної смерти невинної жертви. У початковій стадії заслання поета примішувано в таборах легшого режиму, зі зносними побутовими умовинами. Одночасно з премедитацією застосовувано часте пересування в'язня з місця на місце без постійної адреси, щоб перервати листовний зв'язок із родиною, унеможливити посилку пакетів та збільшити журбу за її долю.

Початково праця Драй-Хмари була легша, його забезпечено теплим одягом і взуттям, вистачальними порціями харчування. Поет мав змогу відпочивати, відвідувати бібліотеку, читати книжки, спізнені газети й журнали, оглядати фільми, ходити на прохідку, насолоджуватися красою арктичної природи, бо в природі бачив відбитку материнської любови. Мав змогу бути викладачем на вечірніх курсах. Була й лікарська опіка. В одному листі він пише, що виробляє „стахановську" норму й зате отримує додаткові раціони харчів. Міг навіть зробити деякі грошові ощадності та післати їх родині. У тому періоді заслання в нього були задовільні взаємини з адміністрацією таборів. Виконував різні роди праці: в копальнях, на лісорубці й заготівлі дерева, виполікуванні золота, копанні торфу, шляхобудівництві, тягненні возиків із вантажами, скидуванні каменюк засипати річки тощо.

Чимраз тяжчі умовини побуту, праці, харчування й жорстокість ставлення таборового „начальства" підірвали, а згодом знівечили і зламали залізне здоров'я та вбили бажання жити невгнутого досі поета. Виснаженого докраю морально й психічно, вичерпаного фізично через надмір праці й через голодування, що довело до галюцинацій, Драй-Хмару покарали підвішенням коміть головою й примусовим заставленням працювати. Це й довело до його передчасної мученичої смерти.

У короткому біографічному нарисі Оксана Ашер характеризує свого батька як людину вродливу, фізично кріпку, спортсмена-ковзаняра, плавця, любителя довгих прохідок і прогулянок серед природи, в якій вбачав материнську ласку. Був родинною людиною, прикладним чоловіком, батьком і сином. Був товариський, веселий, бадьорий, любив товариство, жарти, спів, танці, був гостинний, допомагав ближнім у потребі. Мав успіх у науковій кар'єрі як філолог-дослідник, поліглот (знав 19 мов), університетський професор. Другим його обдаруванням, життєвою місією і покликанням була оригінальна й перекладна поетична творчість.

(Продовження буде)

Напередодні виступу Н.Цибрівського

У суботу, 19-го листопада, наш молодий челіст Нестор Цибрівський виступатиме як соліст в другому із серії п'ятьох концертів визначних виконавців камерної оркестри Коннектикат. Цей камерний ансамбль, вступаючи в 21-ий сезон своєї активної діяльности на терені Ню Гейвену, околиці та й за кордоном, дає можливість вибраним молодим професійним виконавцям дебютувати перед добірною та уважно слухаючою публікою.

Попередив виступ Н. Цибрівського дуже успішний виступ шведської скрипачки і педагога з Брюсселя, Бельгія (Баха Концерт А-моль і Моцарта Адажіо і Рондо) та піяністки (Гайдна Концерт А-дур), а наступним буде виступ співачки з аріями Моцарта та піяністки з Концертом оп. 413 Ф-дур Моцарта, дует клясичних гітаристів з оркестрою тощо.

Повертаючись до Нестора, він — уродженець Ню Гейвену, Конн. Після студій у Гарварді продовжував навчання в музичній школі Джулярд в Ню Йорку (проф. Г.Шапіро) і після півторарічного перебування концертмайстром у Венесуелі, став резидентом нюйоркського Мангеттену.

Дещо про його виконавчу діяльність було згадано на сторінках цієї газети, а саме: про виступи фортепіяннного тріо „Калина" та сольових речиталів в Українському Інституті Америки.

Тепер коротко згадаю про подібні виступи минулого літа в рамках серії концертів в центрі української культури в Гантері, як і на Союзівці. Крім того, Нестор є членом Вестчестерської симфонічної оркестри, яка постійно концертує у Территавні над Гадсоном влітку. А дальше в New London Pop's Orchestra.

Почавши з осени ц.р., став членом нюйоркського Concertino Ansemble — група, яка виконує виключно бароккову музику.

У програмі найближчого концерту, який відбудеться в Church of the Redeemer, ріг Вітні авеню і Колл Спрінг вул. в Ню Гейвені, Конн., Нестор виконає Концерт Б-дур на чельо Л.Боккеріні з оркестрою під диригентурою С.Стона. Початок о год. 8-ій вечора, квитки при касі. Сподіємося численної участи любителів доброї музики.

Н.Н.

Митрополит Андрей...

(Продовження зі стор. 2)

єпархіяльного Собору з 1943 р. „Про єдність". Вони під сучасну пору роздору наших національних чварів так дуже актуальні. Ото ж там написано: „Немає сьогодні для нашого народу більшої прикмети, як єдність і немає для нашого духовенства важливішої праці, як праця над національною і християнською єдністю народу. Ці дві праці взаємно доповнюються. Бо немає ліпшого способу лікування ран, завданих згрішеччям проти п'ятої заповід, як усильна і гаряча проповідь любови ближнього".

„Нам і нашому народові треба гарячої, усильної і великої любови ближнього, щоби вилікувати свої рани і випросити з неба потрібної ласки-благодати на грядучі історичні події. Треба нам і нашому народові приготовлятися над християнською єдністю між українцями, без якої не зможемо нічого осягнути".

„...Мусимо поставити собі питання, звідкіля і чому людина стається ворогом людини. Звідкіля роздори, ненависті, незгоди, сварні, звідкіля партійність, трудність порозуміння? Звідкіля все те, що робить український нарід людською організацією, такою безконечно далекою від природного організму, що наша суспільність видається більше подібною до купи піску, поодинокі зеренця якої нічим не зв'язані зі всіма іншими, ніж до могутнього дерева, в якому розвивається життя повне сили і здоров'я". „Не без великого страху приходиться нам самим себе поспитати, чи організм нашого народу не терпить на якусь моральну гемофілію (спадкова схильність до упертої кровотечі, прим. складача), яка спричиняє, що кожна найменша рана є неначе не до вилікування. Чому кожне непорозуміння між українцями, яке, як видається можна б легко усунути, переходить так часто в хронічний стан антагонізмів, спорів, яким немає кінця?!"

Який вихід із цього завороженого кола? Митрополит кінчає у повищому декреті ось такими порадами: ...Треба нам усильно працювати і над собою самими і над людьми, на яких розтягається наш вплив, щоб пізнавати і поправляти хиби, а розширяти і поглиблювати прикмети. Ця праця над усуненням природних похибок і блудів стається і успішною і правильнішою, коли лучиться з працею християнської праведности над моральними похибками, що ділять і роз'єднують..."

Повищі глибокі мислі нашого Митрополита Слуги Божого Андрея Шептицького необмежені ні часом, ані простором. Вони вічно будуть живі та актуальні! Духовість Митрополита Андрея, чи радше його духове — Я — поставило цього Велетня понад пересічність. Він був наділений великим Божим даром бачити глибше, якщо мова про історичне минуле, вірніше, якщо мова про сучасність і вкінці бачити в далечінь, якщо мова про майбутнє. Тут на передове місце треба поставити думки-візію Митрополита Андрея у справі церковної єдности. Ця концепція нашого Митрополита випередила надовго Ватиканський Собор II-ий у 1962-65-их роках.

Признаймося щиро, що глибину думок Кир Андрея Шептицького оцінили скоріше, мабуть, чужинці, аніж його земляки. Бо хоч і як високо цінили ми свого Митрополита, то в більшості за його дію, як за глибінь думок, яких часом і не всі розуміли. На наше виправдання можна хіба сказати, що чужинці мали відповідну перспективу віддалі, тому вони могли бачити і розуміти Митрополита Андрея так, як не могли бачити і розуміти й оцінювати ті, що бачили його зблизька.

ПОЖЕРТВИ НА ПАМ'ЯТНИК НЕВІДОМИМ ВОЯКАМ УПА В БАВНД БРУКУ

Продовжуючи, започатковану після смерти сл. п. полк. ЮРІЯ ЛОПАТИНСЬКОГО-КАЛИНИ 16 листопада 1982 року, збіркову акцію на пам'ятник невідомим воякам УПА в Бавнд Бруку, Управа Об'єднання к. вояків УПА проголошує четверту листу пожертв. Досі, всіх пожерт разом надійшло на суму 17,595.00 дол.

На листу п. А. Л. Лопатинської зібрано:
600.00 дол. — Лексінгтонська корпорація.
200.00 дол. — А. Л. Лопатинська.

По 150.00 дол. — Н. і І. Кмети, Дарія і Христина Черник.
По 100.00 дол. — О. і О. Смалі, В. Офуферко, О. і Т. Антоновичі.
По 50.00 дол. — Христина Воєвідка, В. і Л. Мартинці, С. і І. Рожанковські, Б. і І. Чайківські, С. Квасовська, С. Гук, Р. Голод і О. Третяк, Н. Ільницька.
30.00 дол. — С. і М. Крижанівські.
По 25.00 дол. — О. Чубата, Хр. Рейтарівська, О. Фаріон, Л. Штрогм, Л. Артимишин, А. і І. Гарасовські, Р. Мороз, Е. Козак, о. Б. Смик, О. Кобзяр, І. і Я. Савки, Д. і Л. Поритки, Є. і В. Лащики, А. і К. Буки, Я. Бачинський, М. Коць, Р. Рогожа, Ю. Ференцевич, Л. Волинець, Д. і Ю. Костіви, П. і С. Щур, Я. Щербанюк.
По 20.00 дол. — Б. Кудрик, М. і О. Яковіви, М. Шафранюк, М. і А. Гути, Л. і А. Закревські, Я. Дусмин, О. Никифоряк, Т. Геврик, Б. Висоцький, М. Рейнарович, Т. і Е. Шмиги, А. Ортинська і Б. Рибак.
По 10.00 дол. — Л. О. Сткеткевич, І. Нинка, Р. і М. Яцушки, Г. і З. Гаюки, П. Зелик, М. Титла, Х. Певна, Л. Савойка, І. Козак, Я. Козак, Л. Крушельницька, М. Шуст, М. Борковська, Г. Островерха, Б. і М. Михайлові, Ю. Струтинський, О. Кіпа, Я. і Д. Бойдуники, Т. Вербенець, Ю. Стасюк.
По 5.00 дол. — М. Кирило, І. Соневицький, Н. Погребінська, Я. Маринюк.

Разом .... 2,840.00 дол.

250.00 дол. — Я. Рента Саламаха (не прийнята винагорода від О. і Ю. Охримовичів).
По 200.00 дол. — Кредитівка „Самопоміч" в Ню Йорку, М. Лебедь, М. Прокоп, Віра Миколенко.
По 100.00 дол. — М. і Е. Висоцькі, А. Камінський, І. Г. Маланчук, Антін і Анна Качали (замість квітів на могилу сл. п. Андрея Гука, Український Братський Союз (Спортовий клюб), В. Сорочак.
60.00 дол. — М. і Д. Ненадкевичі.
По 50.00 дол. — Р. Купчинський, Степан і Надія Костики (замість квітів на могилу сл. п. Антона Слижа), Відділ ОбВУА Ньюарк.
30.00 дол. — Й. Вишневецький.
По 25.00 дол. — Я. Падох, Е. Гойдиш, Г. Сиротюк.
По 20.00 дол. — Р. Осінчук, Г. і Р. Костюки.
По 15.00 дол. — І. і Д. Скіри, О. Волянський.
12.00 дол. — С. і Є. Кікти.
По 10.00 дол. — Р. Барановський, Ю. Бережницький, В. Федорців, М. Масник.

На бенкеті для відзначення 90-річчя полк. Петра Содоля-Зілінського: по 100.00 дол. — О. і А. Федаші, Є. і М. Стахові; 50.00 дол. — Є. і О. Стахові; 40.00 дол. — П. Байбак; 30.00 дол. — П. і М. Содоль-Зілінські; 25.00 дол. — І. і Г. Костюки.

УСІМ ЖЕРТВОДАВЦЯМ ЩИРЕ СПАСИБІГ.

У глибокому смутку повідомляю Родину і Знайомих, що в п'ятницю, 11-го листопада 1983 року в Нюарку, Н. Дж упокоїлась в Бозі моя Найдорожча ДРУЖИНА

бл. п.

Марія Добровольська

членкиня 27-го Відділу УНСоюзу

ПАНАХИДА у вівторок, 15-го листопада 1983 р., о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні Литвин і Литвин, 1600 Stuyvesant Avenue, Union, N.J.

ПОХОРОН в середу, 16-го листопада 1983 р., о год. 9:30 ранку з української православної церкви св. Вознесіння в Мейпелвуді, Н. Дж. на український православний цвинтар св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем прибитий —
чоловік ІВАН

Ділимося сумною вісткою із Рідною, Приятелями та Знайомими, що в дні 21-го жовтня 1983 р. відійшов у Вічність, по короткій і тяжкій недузі на 72-му році життя, наш Найрожчий МУЖ, БРАТ І ВУЙКО

бл. п.

ЕМІЛІЯН ЙОНА

ПОХОРОН відбувся 24-го жовтня 1983 р. з церкви св. Йосифа на цвинтарі св. о. Миколая в Чикаґо, Ілл.

У глибокім смутку залишені:

дружина — ҐЕНА
сестра — ФІЛЬОМЕНА у Філядельфії
брат — ВОЛОДИМИР в Україні
сестрінка — АЛЕКСАНДРА з рідною у Філядельфії

кузин — д-р РОМАН ДЗЮБИК з рідною в Чикаґо
кузин — БОГДАН ОПАЛЕВИЧ з дружиною в Торонто
і ближча та дальша Родина в Україні, ЗСА, Канаді, Польщі і Арґентині

У ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ мого Дорогого МУЖА

сл. п. Юрія Лопатинського-Калини

будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНА ЛІТУРГІЯ І ПАНАХИДА

в суботу, 19 листопада 1983 р., о год. 9-ій ранку в церкві св. Івана Хрестителя в Гантері, Н. Й.

Дружина — ЛІДІЯ АННА ЛОПАТИНСЬКА

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими, що в суботу, 12-го листопада в Чикаґо, Ілл., по короткій недузі, з волі Всевишнього відійшов у Вічність, на 71-му році життя

бл. п.

РОМАН ЯЦЕНКІВ

ПАРАСТАС — в неділю, 13-го листопада 1983 р., о год. 6:30 веч.

ПАНАХИДА — в понеділок 14-го листопада 1983 р., о год. 7-ій веч. в похоронному заведенні Музика і Син, Чикаґо, Ілл.

ПОХОРОН — у вівторок, 15 листопада, 1983 р., о год. 9-ій ранку з того ж заведення до церкви свв. Володимира і Ольги, а відтак на український католицький цвинтар св. Миколая в Чикаґо, Ілл.

Горем прибиті:
МАРІЯ ВАРЦАБА — сестра
АННА ЯЦЕНКІВ — шваґрова
БОРИС ЯЦЕНКІВ — племінник з дружиною ЛЕСЕЮ
ТАНЯ ЯЦЕНКІВ-ГЮВЕЛ — племінниця з мужем ДАНИЛОМ
Ближча і дальша Родина в Україні і Польщі

У глибокому смутку ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими, що 10-го листопада 1983 року відійшла у Вічність на 78-му році життя, наша Найдорожча ДРУЖИНА, МАМА, СЕСТРА, БАБЦЯ І ПРАБАБЦЯ

бл. п.

ЛЕОНІЯ ОЛЕКСИШИН

зі ЗРАДОВСЬКИХ

Покійна народилася 7-го травня 1905 р. у Хмелівці, пов. Теребовля, Україна.

ПАНАХИДА в понеділок, 14-го листопада 1983 р., о год. 7:30 веч. в похоронному заведенню М. Насевича при 109 Е. Табор Рд. у Філядельфії, Па.

ПОХОРОН у вівторок, 15-го листопада 1983 р., о год. 9-ій ранку з того ж заведення до церкви Царя Христа при Каюґа вул., а звітам на український католицький цвинтар на Факс Чейсі біля Філядельфії, Па.

Горем прибиті:
чоловік — ІВАН
доньки:
ОЛЬГА ГОЛОВЕЦЬКА
НАДІЯ з мужем РОМАНОМ БУЛИК
сестри — АНАСТАЗІЯ, ЕВСТАХІЯ
і брат — АНТІН в Україні
внуки: БОГДАН ГОЛОВЕЦЬКИЙ з дружиною РЕҐІНОЮ
ЯРОСЛАВ І МАРТА БУЛИК
правнук — МИКОЛА ГОЛОВЕЦЬКИЙ
Ближча і дальша Родина в ЗСА, Канаді й Україні

У ПЕРШУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

сл. п. Юрія Лопатинського-Калини

Полковника Української Повстанської Армії

відбудуться

СЛУЖБИ БОЖІ та ПАНАХИДИ

в таких українських католицьких церквах США і Канади:

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Церква св. ЮраСЛУЖБА БОЖА І ПАНАХИДА, субота, 19-го листопада 1983 р., год. 8:30 ранку.

ОЗОН ПАРК, Н. Й. — Церква св. Покрови — СЛУЖБА БОЖА І ПАНАХИДА, неділя, 20-го листопада 1983 р., год. 10-та ранку.

НЮАРК, Н. Дж. — Церква св. Івана Хрестителя — СЛУЖБА БОЖА І ПАНАХИДА, неділя, 20 листопада 1983 р., год. 12-та дня.

ПАССЕЙК, Н. Дж. — Церква св. о. Миколая — СЛУЖБА БОЖА І ПАНАХИДА, неділя, 20 листопада 1983 року, год. 12-та дня.

ВАШІНҐТОН, Д. К. — Собор Св. Родини — СЛУЖБА БОЖА І ПАНАХИДА, неділя, 20-го листопада 1983 року, год. 11-та ранку.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. — Церква св. Йосафата — ПАНАХИДА, субота, 19-го листопада 1983 р., год. 9:30 ранку.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. — Церква св. Михаїла — СЛУЖБА БОЖА, субота, 19 листопада 1983 р., год. 7:30.

ЧИКАҐО, Ілл. — Катедра св. Миколая — СЛУЖБА БОЖА І ПАНАХИДА, неділя, 20-го листопада 1983 р., год. 12-та дня.

ТОРОНТО, Онт., Канада — Церква св. о. Миколая — ПАНАХИДА, субота, 19-го листопада 1983 р., год. 8:30 веч.

ОБ'ЄДНАННЯ К. ВОЯКІВ УПА

Свято Покрови Божої Матері у Ню Гейвені

Чудовий соняшний день у неділю, 16-го жовтня ц.р., назавжди залишиться у спогадах української православної громади, з'єднаної у парафії Св. Покрови Божої Матері у Ню Гейвені, Конн. Це був день, коли парафія святкувала своє 32-ге храмове свято, з них 9 літ у новозбудованому храмі, 40-літній ювілей священства свого настоятеля, митрофорного протоієрея М. Чернявського та його 10-літнє перебування на парафії.

Святкування розпочалося урочистою Службою Божою, яку відправив о. настоятель у сослуженні священиків сусідніх парафій панотців протоієреєв А. Яковченка з Бриджпорту та Д. Мамчура з Гартфорду. Служба Божа була гарно відспівана нашим хором під дириґуванням паніматки О. Чернявської, бо наш дириґент І. Петрончак був хворий і, на жаль, не міг взяти участи у святкуваннях.

Під час Служби Божої виголосили змістовні проповіді о. протоієрей Д. Мамчур на євангельську тему про Божі таланти і о. настоятель про життя Божої Матері, яке має бути взірцем для нашого тимчасового життя на землі, та закінчив проханням до Божої Матері, щоб вона не позбавляла нас Своєї ласки та завжди покривала нас Своїм святим омофором.

Після виголошення святочного многоліття нашому церковному проводу, нашій країні, уряду України і всім по чину, о. А. Яковченко прочитав привітальну Грамоту нашого Блаженнішого Митрополита Мстислава для нашого о. настоятеля, яка закінчувалася такими словами:

„...Прошу з цієї нагоди прийняти мої найщиріші побажання, на чоло яких ставлю щедрих Божих ласк і щедрот та повноти сил, духовних і физичних. Крім того, молю Господа, щоб Він, Всесильний, обдарував Вас довголіттям.

З нагоди Різдва Христового, св. Церква обдаровує своїх усердних і трудолюбних пастирів добрим про них словом та піднесенням на вищий ступінь пастирського служіння. Беручи під увагу вже попередні для Вас нагороди, нагороджую Вас найвищою для священиків з білого духовенства нагородою протопресвітерством".

Після проспівання у кінці Св. Літургії Величання на честь Покрови Божої Матері присутні перейшли до залі на святочний бенкет, зорганізований нашим Сестрицтвом на чолі з головою О. Карнаух та її заступницею В. Червак, який пройшов дуже успішно.

Офіційну частину бенкету відкрив голова парафіяльного уряду А. Іванець. Тостмайстром була Г. Боровик, яка запросила всіх хвилиною мовчанки вшанувати пам'ять 7-ми мільйонів жертв голодової масакри совєтами в Україні у 1932-33 роках.

З гарними і достойними уваги промовами виступили панотці А. Яковченко і Д. Мамчур, а також і настоятель української католицької парафії о. Р. Големба, голова парафіяльного уряду парафії Бриджпорту А. Фалько, проф. І. Телюк від імени місцевого Відділу УККА, інж. В. Яровенко з Ню Джерзі, П. Пожар і контрактор-будівничий нашого храму І. Заковоротний, який у своєму виступі, позитивно оцінюючи працю о. Ювілята, зазначив, що цьому у великій мірі сприяла активна і самовіддана, допоміжна праця паніматки Оксани, не тільки як дружини і вірного друга життя, але як і тієї, яка в часі потреби допомогала під час Богослужень та провадила співи церковного хору.

Потім були прочитані надзвичайно теплі поздоровлення і побажання для о. Ювілята від парафії Св. Покрови Божої Матері у Рочестері, Н. Й., і від окремих парафіян, де о. М. Чернявський пробув 15 років, як її настоятель.

Після цього промовляв о. Ювілят, який, крім святочного слова, оповів про перебіг свого минулого життя, освіти та прийняття священства у часі другого відродження УАПЦ у 1942-43 роках та перебування на різних парафіях у Німеччині і Америці, відмічаючи при цьому прояв надзвичайної ласки Божої, яка зберігала його на всіх життьових і тяжких дорогах.

На закінчення офіційної частини виступив знаменитий своїм виконанням ансамбль капелі бандуристів „Вічний Відгук" з Гартфорду під керівництвом Віри Мамчур і Анни Буцької, який гарно проспівав і заграв декілька пісень, за що присутні нагородили його довгими оплесками.

Вдячною молитвою, яку перевів о. А. Яковченко, закінчено торжество нашої парафії у цей незабутній день. На закінчення слід подякувати від щирого серця всім тим членам парафії, які потрудилися для чудового переведення нашого свята та всім гостям, які своєю присутністю звеличали його.

Присутній

Відбулася конференція...

(Продовження зі ст. 1)

між 'Сіоном' і 'Основою' ". Предсідником цієї сесії був д-р Павло Маґочий, професор Катедри Українських Студій Торонтонського університету.

На четвертій сесії були обговорені вибрані проблеми жидівсько-українських взаємин на переломі XIX і XX віків: проф. Роман Шпорлюк (Мишиґенський університет) — „Українське національне відродження в порівняльній перспективі"; проф. Юрій Божик (Торонтонський університет) — „Між націоналізмом і соціялізмом: Взаємини між українськими і жидівськими політичними партіями в Російській імперії"; проф. Марта Богачевська-Хомяк (Мангаттанвіл коледж) — „Жидівські та українські жінки: подвійна меншина". Сесією керував проф. Віллі-ям Шейфир (МекМастер університет), а коментатором був проф. Джонатан Френкел (Гебрейський університет).

П'ятою сесією, яка стосувалася українсько-жидівського взаємосприймання в літературі, проводив проф. Володимир Смирнів (МекМастер університет). На цій сесії доповідачами були: проф. Ізраїль Барталь (Гебрейський університет) — „На вершку вулькану: Віддзеркалення жидівсько-українського співіснування в модерній східньоевропейській жидівській літературі"; проф. Юрій Грабович (Гарвардський університет) — „Жидівська тематика в українській літературі XIX і раннього XX сторіч"; проф. Олександер Малицький (Калґарі університет) — „Література мовою їдіш в Україні: Статистика публікацій 1918-78 років". Коментатором цієї сесії був проф. Ирвінг Лейтон.

У шостій сесії, присвяченій Першій світовій війні та її наслідкам, взяли участь слідуючі доповідачі: проф. Джоф Ілі (Мишиґенський університет) — „Перетворення націй: Війна, революційні перевороти і творення держави у Східній Европі в 1914-23 роках"; проф. Метіягу Мінц (Тель Авів університет), Ізраїль — „Українсько-російсько-жидівські взаємовідносини в часі між лютим а жовтнем 1917 року"; проф. Дж. Френкел. „Дилеми жидівського автономінізму: Український досвід в 1917-21 роках". Сесією провадив проф. Роберт Г. Джансон (МекМастер університет), а коментував проф. П. Маґочий.

Сьома сесія стосувалася питання Другої світової війни й голокосту. Предсідником сесії був проф. Майкел Маррус (Торонтонський університет), а коментатором проф. Богдан Боцюрків (Карлтон університет). Слідуючі науковці відчитали доповіді на цій сесії: проф. Аарон Вайс (Яд Вашем) — „Жидівсько-українські взаємини в Західній Україні"; проф. Ярослав Білінський (Делавер університет) — „Погляд з перспективи на жидівсько-українські взаємини під час Другої світової війни'; проф. Мордехай Альтшулєр (Гебрейський університет) — „Українсько-жидівські взаємини в совєтському середовищі в міжвоєнному часі".

Головною темою восьмої сесії були сучасні проблеми. Доповідачами на цій сесії були: проф. Цві Ґітелман — „Сучасні совєтські жидівські уявлення про українців: Деякі емпіричні спостереження"; Ізраель Клейнер (Єрусалим) — „Жидівське питання і українсько-жидівські взаємини в українському самвидаві". Сесією проводив проф. Луїс Ґрінспен (МекМастер університет).

Спеціяльним промовцем Конференції був проф. Ричард Пайпс з Гарвардського університету, колишній член Ради Крайової Безпеки ЗСА. Дев'ята сесія Конференції була присвячена його доповіді на тему „Жидівсько-українські взаємини", після якої відбулася широка дискусія. Предсідником сесії був д-р Пітер Джордж (декан відділу суспільних наук МекМастер університету), а проф. Я. Пеленський представив учасникам Конференції проф. Р. Пайпса.

Десята сесія Конференції була присвячена загальній дискусії про жидівсько-українські взаємини за круглим столом. Ця дискусія, якою керували професори Ц. Ґітелман і Я. Пеленський, була дуже важливою подією Конференції з огляду на те, що вона заторкнула ряд найбільш складних і досі не вияснених проблем українсько-жидівських взаємин. Друга дискусія круглого стола, тобто одинадцята сесія, стосувалася проблеми співжиття жидів і українців в Північній Америці. Як доповідачі виступали: д-р Володимир Тарнопольський (директор Центру для дослідів людських прав при Оттавському університеті), д-р Шефтман (голова Ліґи проти знеславлення Б'най Бріт), проф. Б. Штайн (МекМастер університет), проф. Манолій Р. Лупул (директор Канадського Інституту Українських Студій при Альбертському університеті). Предсідником цієї сесії був д-р Г. Астер.

Конференцію закінчено вечірньою сесією, на якій виступив з промовою Дейвид Колінет (міністер канадського уряду для багатокультурности), а поет Ирвінг Лейтон читав свої поезії. Предсідником вечірньої сесії цієї надзвичайно успішної наукової Конференції був д-р А. Лі, президент МекМастер університету.

ВИСТАВКА Р. ОДРИЧ-ГУРИН

Ню Йорк. — В неділю, 20-го листопада ц.р., о год. 1:30 по полудні в залі Українського Спортового Клюбу, при 122 Друга авеню, відбудеться відкриття мистецької виставки образів мисткині-малярки Рути Одрич-Гурин. По відкритті — перекуска. Виставку можна відвідувати кожного дня до 27-го листопада в часі між 5-ою і 10-ою годиною вечора; в суботу й неділю від 1:30 до 6-ої вечора.